

Vergaderjaar 1986–1987

19907 (R 1327)

1. Internationaal Verdrag betreffende het geharmoniseerd systeem inzake de omschrijving en codering van goederen, met Bijlage en Protocol van wijziging; Brussel, 14 juni 1983 en 24 juni 1986

2. Voornemen tot opzegging van het op 15 december 1950 te Brussel tot stand gekomen Verdrag inzake de nomenclatuur voor de indeling van goederen in de douanetarieven

Nr. 1

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 18 maart 1987. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer dan wel, voorzover punt 1 betreft, de gevolmachtigde ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba te kennen worden gegeven uiterlijk op 17 april 1987.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 6 maart 1987

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet en het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden¹, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen:

1. het op 14 juni 1983 te Brussel tot stand gekomen Internationaal Verdrag betreffende het geharmoniseerd systeem inzake de omschrijving en codering van goederen, met Bijlage en Protocol van wijziging (Trb. 1985, 108 en 1987, 27),²

2. het voornemen tot opzegging van het op 15 december 1950 te Brussel tot stand gekomen Verdrag inzake de nomenclatuur voor de indeling van goederen in de douanetarieven (Trb. 1951, 122 en 1956, 104).²

Een toelichtende nota gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor wat betreft het onder 1 genoemde Verdrag en Protocol voor het gehele Koninkrijk gevraagd. Voor het onder 2 genoemde voornemen tot opzegging wordt de goedkeuring alleen voor Nederland gevraagd omdat het op te zeggen Verdrag alleen voor Nederland geldt.

Aan de Gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba is verzocht de onder 1 genoemde stukken met de toelichtende nota op 18 maart 1987 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen en aan de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

¹ A) Art. 91, (1), add.art. XXI, G.W.; Art. 61, (3), G.W. 1972, en Art. 24 Statuut.

B) Art 91, (1), add.art. XXI (1) G.W. en art. 61, (3) G.W. 1972.

² Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

TOELICHTENDE NOTA

Inleiding

Sinds 1970 is onder auspiciën van de Internationale Douaneraad (IDR) gewerkt aan de ontwikkeling van een goederennomenclatuur die de voornaamste behoeften zou kunnen dekken van douane-administraties, statistiekdiensten, vervoersorganisaties en industriële organisaties. De aanzet hiertoe was gelegen in de groeiende noodzaak tot rationalisatie en harmonisatie van de handelsdocumentatie in het internationale goederenverkeer. In de internationale handel wordt thans een groot aantal verschillende nomenclaturen gebruikt, zodat één goed tijdens een internationale handelstransactie vele malen op verschillende wijzen moet worden omschreven en gecodeerd. Dit is inefficiënt, werkt prijsverhogend en is een hinderpaal in de ontwikkeling van een geautomatiseerde uitwisseling van gegevens.

Een geharmoniseerd classificatie-systeem van goederen is dan ook een wezenlijk element in de vergemakkelijking van de internationale handel.

De werkzaamheden zijn met succes bekroond en in zijn zitting van juli 1983 heeft de IDR de tekst vastgesteld van een Internationaal Verdrag betreffende het geharmoniseerd systeem inzake de omschrijving en codering van goederen (GS-Verdrag). Eind 1984 is het Verdrag voor ondertekening opengesteld bij het Secretariaat-Generaal van de IDR.

Belangrijkste bepalingen van het Verdrag

De hoofdverplichting van de Verdragsluitende Partijen bestaat uit het in overeenstemming brengen van de nomenclaturen van hun douanetarieven en van hun buitenlandse handelsstatistieken met de in de bijlage bij het GS-Verdrag opgenomen nomenclatuur (GS). In die tarieven en statistieken moeten zij alle algemene bepalingen en alle hoofdposten (goederencategorieën) en onderverdelingen daarvan van het GS opnemen en wel in de volgorde van het GS en voorzien van de in het GS daaraan toegekende codenummers. Niets mag worden toegevoegd of gewijzigd aan de posten en hun onderverdelingen, zij het dat tekstuele aanpassingen zijn toegestaan, indien deze noodzakelijk zijn om in de nationale wetgeving het GS te kunnen effectueren.

Het GS zal aldus de basis vormen van de douanetarieven en de handelsstatistieken. Daarin mogen nadere detailleringen worden opgenomen onder het niveau van de onderverdelingen van het GS. Deze detailleringen moeten worden gecodeerd door middel van aanvullende codecijfers of codeletters op de codes van het GS.

Door aanvaarding van het Verdrag nemen de partijen geen enkele verplichting op zich met betrekking tot de hoogte van de invoerrechten. Wel verbinden zij zich de statistieken van de buitenlandse handel uitgedrukt in de code van zes cijfers van het GS voor het publiek verkrijgbaar te stellen.

Voor de ontwikkelingslanden zijn specifieke overgangs- en bijstands-bepalingen opgenomen.

Het beheer van het GS is toevertrouwd aan een Comité voor het Geharmoniseerd Systeem dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Verdragsluitende Partijen en dat ressorteert onder de IDR. Het Comité is in het bijzonder belast met de opstelling van toelichtingen en indelingsadviezen. Voorts behoort het tot de taak van het Comité elk voorstel tot wijziging van het Verdrag dat het noodzakelijk acht in verband met de ontwikkeling van de technieken en structuren van de internationale handel aan de IDR te doen.

Verdragsluitende Partijen van het GS-Verdrag kunnen worden de Lid-Staten van de IDR, douane-unies of economische unies waaraan

geheel of gedeeltelijk de bevoegdheid is overgedragen verdragen te sluiten met betrekking tot de in het GS-Verdrag geregelde aangelegenheden, en iedere andere Staat die op initiatief van de IDR daartoe wordt uitgenodigd. Bij toetreding door een douane-unie of economische unie en de daarbij aangesloten Lid-Staten zijn deze in het Comité voor het Geharmoniseerd Systeem slechts door één delegatie vertegenwoordigd en oefenen zij gezamenlijk slechts met één stem hun stemrecht uit.

De daarvoor in aanmerking komende Staten en unies kunnen Verdrag-sluitende Partij worden door ondertekening, door nederlegging van een akte van bekrachtiging na ondertekening onder voorbehoud van bekrachtiging of door toetreding. Het Verdrag staat ter ondertekening open tot en met 31 december 1986.

Voor de datum van inwerkingtreding zijn in artikel 13 specifieke bepalingen opgenomen. Op 24 juni 1986 heeft de IDR de tekst vastgesteld van een Protocol waarbij dit artikel wordt gewijzigd.

De wijziging houdt in dat het Verdrag op zijn vroegst op 1 januari 1988 in plaats van op 1 januari 1987 in werking zal kunnen treden. Voor de aanvaarding van het Protocol, waarvoor hierbij eveneens de goedkeuring wordt gevraagd, gelden dezelfde voorwaarden als voor het Verdrag zelf.

De IDR kan aanbevelingen doen aan de Verdragsluitende Partijen tot wijziging van het Verdrag. Deze wijzigingen zullen in hoofdzaak betrekking hebben op de in de bijlage opgenomen nomenclatuur. Tegen deze aanbevelingen kunnen bezwaren worden ingebracht. Indien geen bezwaren zijn gemaakt, treden de aanbevolen wijzigingen op een vastgesteld tijdstip voor alle partijen in werking.

Er kan geen ander voorbehoud dan dat van bekrachtiging ten aanzien van het Verdrag worden gemaakt.

Nomenclatuur van het Verdrag

Het GS is in hoofdzaak ontwikkeld uit de nomenclatuur die als bijlage is opgenomen bij het op 15 december 1950 te Brussel tot stand gekomen Verdrag inzake de nomenclatuur voor de indeling van goederen in de douanetarieven (Trb. 1951, 122, jo kamerstukken II 1950/51, 1900 III, nr. 63) (Nomenclatuurverdrag) en de Standard International Trade Classification (SITC), de nomenclatuur van de statistieken van de buitenlandse handel van de Verenigde Naties. Voorts is rekening gehouden met een aantal goederennomenclaturen, in gebruik voor douane-, statistiek- of vervoerbehoefden. Bereikt is hiermede dat alle goederencategorieën die in het internationale handelsverkeer een belangrijke rol vervullen, in het GS met name zijn genoemd.

De kern van het GS wordt gevormd door de nomenclatuur van het Nomenclatuurverdrag (IDRN). Deze bestaat uit de algemene regels voor de interpretatie, een reeks aantekeningen en een aantal hoofdposten welke, ondergebracht in een aantal sectorsgewijs gerangschikte afdelingen en hoofdstukken, zijn voorzien van een 4-cijfercode. In de loop van de onderhandelingen is de IDRN ingrijpend gewijzigd. Dit is een gevolg enerzijds van de inbreng van de Verenigde Staten van Amerika en andere landen die de IDRN niet toepassen doch met welke belangen rekening moest worden gehouden en anderzijds van de omstandigheid dat ook de statistische en vervoerstechnische belangen in de nomenclatuur tot uitdrukking moesten worden gebracht; de IDRN is een nomenclatuur, uitsluitend opgesteld ten behoeve van de vaststelling van douanetarieven. Intussen zijn maatregelen getroffen om het GS en de wijziging van de IDRN gelijktijdig in werking te doen treden. Bij deze inwerkingtreding is er dan ook geen verschil tussen het GS en de IDRN, voor zover betreft de hoofdposten.

Zijn deze hoofdposten het laagste niveau van de IDRN, in het GS zijn daaraan onderverdelingen (nadere goederenspecificaties) toegevoegd die op zes cijfers zijn gecodeerd. Ten aanzien van sommige van die onderverdelingen zijn nadere aantekeningen vastgesteld.

Betekenis van het Verdrag

Hoewel de IDRN in vele landen in al dan niet actuele versie de basis vormt voor de douanetarieven en/of de statistische nomenclaturen voor de buitenlandse handel, wordt zij niet gebezigd door een aantal andere landen die een belangrijke rol spelen in de internationale handel, met name de Verenigde Staten van Amerika en Canada. Aangezien het er niet naar uitzag dat deze landen tot het Nomenclatuurverdrag zouden willen toetreden, is in samenwerking met die landen deze nieuwe nomenclatuur ontwikkeld. Ter rationalisatie van de internationale handel is deelneming van deze landen onmisbaar. Het kostenverhogende effect van de verschillende goederenindelingen in het internationale handelsverkeer zou zonder deelneming van de genoemde landen niet in voldoende mate kunnen worden teruggebracht. Van betekenis is voorts dat in het kader van de internationale tariefonderhandelingen kan worden onderhandeld op basis van één wereldwijde goederennomenclatuur, hetgeen de helderheid van de onderhandelingen en de precisie van de uitkomsten bevordert. Een bijkomend effect is eveneens dat op mondiaal niveau de statistische gegevens met betrekking tot de in- en uitvoer beter vergelijkbaar zullen zijn.

Ontwikkelingen in EG-verband

Hoewel het GS-Verdrag aan de EG en haar lid-staten ook zonder deelneming van de Verenigde Staten van Amerika al ten voordeel zou strekken, is niettemin algemeen aanvaard dat het partij worden bij het Verdrag primair afhankelijk is van de deelneming van de Verenigde Staten en de andere belangrijke handelspartners van de Gemeenschap. Een definitief standpunt van met name de Verenigde Staten is voorshands echter niet te verwachten in verband met de nationale parlementaire procedure in dat land, waarbij tevens de tariefonderhandelingen in het kader van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel een rol spelen. Het wordt echter noodzakelijk geacht thans de wil tot aanvaarding tot uitdrukking te brengen zonder te wachten op de afronding van de Amerikaanse binnenlandse procedures. In verband hiermede heeft de Raad van Ministers van de Europese Gemeenschappen besloten het GS-Verdrag namens de Gemeenschap te ondertekenen onder voorbehoud van bekrachtiging. De bekrachtiging is afhankelijk van de definitieve beslissingen van de handelspartners (Verenigde Staten, Japan, lid-staten van de Europese Vrijhandelsassociatie).

Hoewel de in het GS-Verdrag geregelde onderwerpen voor een groot gedeelte behoren tot de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap, behoren toch nog enkele aspecten tot de bevoegdheid van de lid-staten. Dit is met name het geval voor de goederen, vallende onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (Trb. 1951, 82). In verband hiermede is het ook noodzakelijk dat lid-staten het GS-Verdrag aanvaardden. In EG-verband is overeengekomen om zoveel mogelijk gemeenschappelijk op te treden. Dit betekent dat de ondertekening door de lid-staten eveneens – onder voorbehoud van bekrachtiging – gemeenschappelijk is geschied.

Met betrekking tot de bekrachtiging moeten eerst nog in het kader van de Raad van Ministers nadere afspraken worden gemaakt en moeten, zoals gezegd, de beslissingen van de handelspartners worden afgewacht.

Nationaal

Het is ook voor Nederland van belang dat het GS-Verdrag tot stand wordt gebracht. Aangezien de in het Verdrag geregelde materie ten dele nog behoort tot de bevoegdheid van de lid-staten van de Europese Gemeenschappen, zal ook Nederland zelf partij moeten worden bij het Verdrag, als het Verdrag tenminste daadwerkelijk van de grond zal komen.

In verband met de in het EG-kader gemaakte afspraken zal het daadwerkelijk partij worden bij het Verdrag van de EEG en de lid-staten eerst aan de orde komen, nadat daaromtrent nadere besluiten zijn genomen door de Raad van Ministers van de Europese Gemeenschappen.

Aangezien de inhoud van het Nomenclatuurverdrag, dat slechts voor Nederland geldt, geheel is geabsorbeerd door het GS-Verdrag, zal aan het eerstgenoemde Verdrag geen behoefte meer bestaan. In verband hiermee bestaat het voornemen dit Verdrag te zijner tijd op te zeggen, gelijktijdig met de bekrachtiging van het GS-Verdrag.

Koninkrijkspositie

Het GS-Verdrag zal voor het gehele Koninkrijk gelden.

Ten aanzien van de positie van de Nederlandse Antillen en Aruba worden geen problemen met de inwerkingstelling van de verdragsbepalingen voorzien, aangezien het gehele systeem van omschrijving en codering van goederen op de Nederlandse Antillen en Aruba reeds gebaseerd is op de IDRN.

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

De Minister van Economische Zaken,
R. W. de Korte

De Minister van Landbouw en Visserij,
G. J. M. Braks